

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
dr Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 4.08.2005 r.

36953

RPO-508196-III/05/BS

Pani
dr Aleksandra Wiktorow
Prezes
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
ul. Czerniakowska 16
00-701 Warszawa

Szanowna Pani Prezes

Uprzejmie informuję Panią Prezes, że na tle jednej ze skarg zwróciłem się do Departamentu Orzecznictwa Lekarskiego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wyjaśnienie przyczyn odmowy udzielenia skarżącemu informacji na temat kwalifikacji badających go lekarzy komisji lekarskiej ZUS oraz uniemożliwienia otrzymania kserokopii akt orzeczniczych.

Wyjaśnienia Departamentu Orzecznictwa Lekarskiego z dnia 14 lipca 2005 r., znak: LOo 51-1157/05, wzbudziły moje wątpliwości w świetle przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) oraz ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198).

W świetle art. 61 Konstytucji RP, obywatel ma prawo do uzyskania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. W myśl art. 61 ust. 3 Konstytucji RP ograniczenie tego prawa może nastąpić wyłącznie ze względu na określoną w ustawach ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa. Podstawą do odmowy udzielenia informacji może być również konieczność ochrony dóbr osobistych zaliczanych do sfery prywatności (art. 47 Konstytucji RP). W świetle tych przepisów, prawo do informacji, jest publicznym prawem obywatela, jest zasadą, a wyjątki od niego powinny być interpretowane ściśle (por. wyrok NSA z dnia 7 marca 2003 r. - sygn. akt II SA 3572/02).

W świetle mojej oceny w przedmiotowej sprawie trudno znaleźć podstawy do ograniczenia prawa do informacji publicznej. Przekazanie skarżącemu żądanych informacji nie stanowi bowiem zagrożenia ani dla wolności i praw innych osób, ani dla porządku publicznego, bezpieczeństwa czy ważnego interesu gospodarczego państwa, o których mowa w art. 61 ust. 3 Konstytucji RP. Wprost przeciwnie, to ważny interes państwa przemawia za tym, by jak najszersza sfera działalności osób wykonujących funkcje lub zadania publiczne była jawna i poddana publicznej kontroli. Jawność życia publicznego jest fundamentalną zasadą szczegółową wynikającą z zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP).

Generalnie tryb udzielania informacji publicznej określa ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. W art. 2 ustawa stwierdza, że każdemu, z zastrzeżeniem art. 5, przysługuje prawo dostępu do informacji publicznej, przy czym, od osoby wykonującej to prawo nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest państwową jednostką organizacyjną i należy do kręgu podmiotów objętych art. 4 ust. 1 ustawy, obowiązanych do udostępnienia na żądanie informacji publicznej znajdującej się w jego posiadaniu. Nie ulega wątpliwości, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych posiada dane o specjalizacji zawodowej lekarzy orzeczników i członków komisji lekarskich, wynikające z obowiązku spełnienia przez wspomnianych lekarzy warunków określonych w § 11 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. Nr 273, poz. 2711).

Nie wydaje się również, aby w sprawie miały zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ochrony dóbr osobistych (art. 23 i następne) oraz art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, przewidujące możliwość ograniczenia prawa do informacji publicznej ze względu na prywatność osoby fizycznej. Informacje o specjalizacji zawodowej lekarzy orzeczników i członków komisji lekarskich ZUS nie dotyczą bowiem sfery prywatności lekarzy. Informacje te są ściśle związane z pełnioną przez lekarzy funkcją publiczną i mają istotne znaczenie dla zapewnienia orzekania lekarskiego dla celów emerytalne - rentowych przez osoby legitymujące się odpowiednim przygotowaniem zawodowym, wymaganym przez obowiązujące w tym zakresie przepisy.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) uprzejmie proszę Panią Prezes o przedstawienie stanowiska w tej sprawie.

Z poważaniem

/-/